

ס'ט'ס

זוהר דף קלח ע"ב

אברהם חינוך את נכדיו

"וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים". צד של אברהם גרם להם להתגדל, וזכותו עזרה להם, הוא היה מחנכם במצות, שכתוב: "כִּי יִדְעֹתֶיךָ לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת בְּנָיו וְגו'". לרבות יעקב ועשו[כב].

דרך עשו ודרך יעקב, והשכינה ששורה אצל יצחק

"וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד וְגו'". אמר רבי אלעזר, כל אחד ואחד נפרד למקומו. זה לצד האמונה, וזה לצד העבודה זרה. וכן היה במעיה של רבקה, כי שם כל אחד הלך לצדו, שכאשר היא נתיגעה במעשים טובים, או שעברה אצל מקום טוב לעשות מצות התורה, היה יעקב שמח ודחק עצמו לצאת. וכאשר הלכה קרוב למקום עבודה זרה, היה רשע שהוא מבעט לצאת. וזה נתבאר, ולפיכך כאשר נבראו ויצאו לעולם, כל אחד נפרד והלך ונמשך במקומו הראוי לו, ועל כן **"וַיַּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד אִישׁ שְׂדֵה"**, "יָדַע צִיד", כמו שכתוב שם "הוא הָיָה גִבֹּר צִיד". "אִישׁ שְׂדֵה", לגזול מן האנשים ולהרוג אותם, והוא אמר שהתפלל בשדה, והיה מרמה לאביו בפיו. "אִישׁ שְׂדֵה", לפי שחלק גורלו אין הוא במקום ישוב, אלא במקום חרוב במדבר בשדה, ועל כן הוא איש שדה.

ברכות יעקב מדעת השכינה

ואם תשאל איך לא ידע יצחק כל מעשיו הרעים של עשו, והרי השכינה היתה עמו, שאם לא שרתה עליו השכינה איך היה יכול לברך את יעקב בשעה שברכו, אלא ודאי שהשכינה היתה שורה עמו בבית, ושכנה אצלו תמיד, אבל לא הודיעה לו, בשביל שיתברך יעקב בלי דעתו, אלא בדעתו של הקדוש ברוך הוא, וכך נצרך, שבאותה השעה שנכנס יעקב לפני אביו, נכנסה עמו השכינה, ואז הבין יצחק בדעתו שראוי יעקב להתברך, ונתברך מדעת השכינה.

זיו הזוהר

פ"א

זוהר דף קפד.

יעקב ועשיו - ברכה וקללה

רבי יהודה אמר, בא וראה, מצד הדין הקשה יוצא רוגז לשני צדדים, אחד של ברכה ואחד של קללה, אחד ברוך ואחד ארור. כדמיון זה מצד של יצחק יצאו שני בנים, אחד מבורך ואחד שנתקלל למעלה ולמטה, זה נפרד לצד שלו, וזה נפרד לצד שלו, זה מדורו בארץ הקדושה, וזה מדורו בהר שעיר, שכתוב: "אִישׁ יִדְעַ צֵיד אִישׁ שְׂדֵה", זה מקומו במקום מדבר וחרבן ושממה, וזה יושב אוהלים, והכל כמו שנצרך. ולפיכך שתי מדרגות הן, ברוך וארור, זה לצד שלו וזה לצד שלו, מזה יוצאות כל הברכות של העולמות למעלה ולמטה, וכל הטובות וכל האורות וכל הגאולות וכל ההצלות, ומזה יוצאות כל הקללות וכל חרבן וכל דם וכל שממה וכל רעות וכל טומאות שבעולם.

פ"א

זוהר דף קנט ע"א

טעם לניזיד העדשים

"וַיִּזֵּד יַעֲקֹב נֵזִיד וְגו'". אמר רבי אלעזר, "וַיִּזֵּד יַעֲקֹב", הרי ביארו שזה בשביל אבלותו של אברהם היה, אבל ויזד יצחק ניזיד צריך לומר, אלא ויזד יעקב ניזיד, שהוא היה יודע העיקר שלו בצד ההוא שנדבק בו עשו, ולפיכך עשה תבשיל אדום, עדשים זה תבשיל אדום, שתבשיל זה משבר הכח והתוקף של דם האדום. והיינו בשביל לשבר תוקפו וכחו של עשו, ולפיכך עשה לו בחכמה כדמיון ההוא תבשיל אדום, ועל תבשיל ההוא נמכר לו לעבד, ומכר בכורתו ליעקב. ובאותה שעה הבין יעקב שבשביל שעיר אחד שיקרבו ישראל אל המדרגה שלו, יתהפך לעבד לבניו ולא יקטרג להם, ובכל הלך יעקב נגד עשו בחכמה, בשביל מדרגת הערמימות של עשו.

התמימות והערמימות של יעקב

אמר רבי יהודה, וכן בלבן נראה כך, לפי שהרי הוא היה מכשף, כמו שכתוב: "נִחְשְׁתִּי וַיִּבְרַכְנִי ה' בְּגִלְגָּלָהּ", ואף על פי שיעקב נקרא איש תם, בשביל זה היה תם, שהרי עם מי שנצרך לו ללכת עמו ברחמים היה הולך כך, ועם מי שנצרך לו ללכת עמו בדין קשה ובערמימות, היה הולך כך, לפי ששני חלקים היו בו, ועליו כתוב (תהלים י"ח): "עַם חָסִיד תִּתְחַסֵּד וְגו'", עם חסיד בצד של חסד, ועם עקש בצד של דין קשה, הכל כראוי.

פ"ב

זוהר דף קמ ע"א

נסיון הצדיקים בשביל להרים קרנם

"וַיְהִי רַעַב בְּאֶרֶץ וְגו' וַיִּלְךְ יִצְחָק אֶל אַבְיִמֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים גְּרָרָה. רבי יהודה פתח ואמר, כתוב (תהלים י"א): "ה' צִדִיק יִבְחֵן וְגו'", הקדוש ברוך הוא מדקדק עם הצדיקים תמיד

בכל מעשיהם שהם עושים, כדי שלא יסירו לימין ולשמאל, ולפיכך הוא מנסה אותם, ולא בשבילו, שהרי הוא יודע יצרם ותוקף האמונה שלהם, אלא בשביל להרים ראשם בכל העולם.

בא וראה, כאשר ברא הקדוש ברוך הוא לאדם פקד עליו להטיב לו, נתן לו חכמה ונתעלה במדרגתו למעלה, כאשר ירד למטה ראה התאוה של היצר הרע ונדבק בו, ושכח כל מה שהסתכל בכבוד העליון של רבונו.

בא נח, בתחלה כתוב "נח איש צדיק תמים הָיָה", ואחר כך ירד למטה וראה, יין חזק שאינו צלול מיום אחד^[ג], שתה ממנו ונשתכר ונתגלה, כמו שכתוב: "וַיִּשְׁתֶּה מִן הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל בְּתוֹךְ אֶהְלֶה".

בא אברהם, נתעלה בחכמה והסתכל בכבוד רבונו, אחר כך "וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיִם לְגֹר שָׁם וְגו'^[ד], אחר כך מה כתוב: "וַיַּעַל אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל אֲשֶׁר לוֹ", נתעלה למדרגתו הראשונה שהיה בה בתחלה, נכנס בשלום ויצא בשלום.

בא יצחק מה כתוב, "וַיְהִי רָעַב בְּאֶרֶץ וְגו'", הלך יצחק ונתעלה משם אחר כך בשלום, וכל הצדיקים מנסה אותם הקדוש ברוך הוא, בשביל להרים ראשיהם בעולם הזה ובעולם הבא.

י"ג

זוהר דף קמ ע"ב

דבקות הצדיקים בשכינה

"וַיִּשְׁאַלוּ אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר אַחֲתִי הִיא". כמו שאמר אברהם, לפי שהשכינה היתה עמו ועם אשתו, ובשביל השכינה אמר כך, שכתוב (משלי ז): "אָמֹר לַחֲכָמָה אַחֲתִי אֵת", ועל כן התחזק ואמר: "אַחֲתִי הִיא". ועוד שאברהם ויצחק כך ראוי להם, שבודאי בשביל המקרא שכתוב: "אַחֲתִי רַעֲיָתִי יוֹנָתִי תַמָּתִי", ובשביל זה בודאי ראוי להם לומר אחותי היא, ולכך מתחזקים הצדיקים בהקדוש ברוך הוא.

זוהר זוהר

כג. זה רמז בדרך משל על חכמות חיצוניות כד. ושם הוא מקום טומאה היותר מצד החקירה בכח הטבע שעל ידיהן נקל גדול שנקראת ערות הארץ מקור חכמת להכשל באפיקורסות. הכשפים.

ספר זוהר השבת – לאבות ופנים, זקנים עם נערים
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסדר על הפרשיות

ספר הזוהר הקדוש חק לישראל דף היומי
עם לשון הקודש – מנוקד מפסק ומחולק לקטעים
מסדר על הפרשיות

